

Fastlagssöndagen 2020- Ingemar Andersson (LFS)

Tekster: Psalt 14; Jer 8:4-12; 1 Kor. 13; Luk. 18: 31-43; Predikan: Mark. 10: 32-45.

Guds kärleks väg. Till lösen för många.

Ur dagens aftonsångstext: *Var är de visa? Var är de skriftlärda? Var är den här världens ordvrängare? Har inte Gud gjort den här världens visdom till dårskap? Jo, eftersom världen i sin visdom inte lärde känna Gud i hans vishet, beslöt Gud att genom den dårskap som vi predikar frälsa dem som tror.* 1 Kor. 1: 18-21.

Det är nu tredje gången som Jesus talar med sina lärjungar om sitt förestående försoningslidande. Men lärjungarna förstod inte, det var fördolt, de kunde inte fatta vad han menade (Luk.18: 34). Förskräckta och fyllda av fruktan följde de honom (v.32), dunkelt anande att något förskräckligt skulle hända. Så står – och så har den naturliga människan alltid stått - oförstående och frågande inför försoningens under. Här kommer förnuftet ohjälpligt till korta. Guds vishet är förnuftets dårskap, inte bara för den ogudaktiga världen utan också för Jesu lärjungar. Förnuftet står hindrande i vägen när det gäller att fatta och förstå trons hemligheter. Inte skulle väl Messias hånas, bespottas, gisslas och dö en missdådares död? Han skulle väl upprätta riket åt Israel? Och Jakob och Johannes demonstrerar övertydligt hur lite de hade förstått. De ville försäkra sig om de främsta posterna i Messias rike. De ville ha ministerposter: *"Mästare, vi vill att du ger oss vad vi ber dig om."* Han sade till dem: *"Vad vill ni att jag skall göra för er?"* De svarade: *"Låt den ene av oss få sitta på din högra sida i din härlighet och den andre på din vänstra."* *"Ni vet inte vad ni ber om"*, säger Jesus, *"kan ni dricka den kalk som jag dricker, eller döpas med det dop som jag kommer att döpas med?"*.

Och deras svar avslöjar att de inte hade förstått vad vandringen upp till Jerusalem innebar: *"Jadå"*, säger de, *"vi kan visst dricka den kalken..."* Nog skulle de få dricka en bitter kalk i Jesu efterföljd, men den verkliga innebörden i den kalk Jesus skulle dricka förstod de inte. Men Jesus visste. Han visste att i det som nu väntade skulle han i Getsemane-nattens mörker vändas så, att hans svett blev som blodsdroppar. I den yttersta nöd skulle han fråga sin himmelske Fader om det inte var möjligt för honom att slippa denna kalk – och han visste samtidigt, att han skulle få tömma den bittra lidandeskalken i botten. Men vandringen upp till Jerusalem är ingen dödsdoms vandring mot stupstocken. Det är en vandring mot seger, ära och evig härlighet. *Men Jesus, som för en liten tid gjordes ringare än änglarna, honom ser vi nu krönt med härlighet och ära därför att han led döden. Genom Guds nåd skulle han smaka döden i allas ställe.* Hebr. 2:9.

Människosonen har inte kommit för att bli betjänad utan för att tjäna och ge sitt liv till lösen för många. Ingen tog hans liv, han gav det frivilligt: *Jag ger mitt liv för att sedan ta det tillbaka. Ingen tar det ifrån mig, utan jag ger det av fri vilja. Jag har makt att ge det, och jag har makt att ta det tillbaka.* Joh.10:17-18. Och han ger sitt liv till lösen. I den 49:e psalmen läser vi: *Men sin broder kan ingen friköpa, eller ge Gud lösepenning för honom. För dyr är lösen för hans själ och kan ej betalas till evig tid, så att han skulle få leva för alltid och inte se förgängelsen.* Men detta kunde Jesus göra! Och detta kunde han, därför att han var både Gud och människa. Han var sann Gud och han blev sann människa, för att tjäna oss och ge sitt liv till lösen. *Fastän han var till i Gudsgestalt, räknade han inte tillvaron som Gud såsom segerbyte utan utgav sig själv genom att anta en tjänares gestalt då han blev människa. Han som till det yttre var som en människa ödmjukade sig och blev lydig ända till döden - döden på korset.* Fil. 2: 6-8.

Så kunde han som Gud och människa i en och samma person i allt uppfylla Guds heliga lag och dö för alla människors alla synder. Genom sitt lidande, sin död och uppståndelse betalade han full och giltig lösepenning för hela Adams släkte. Vi, som genom syndafallet gått miste om det eviga livet och blivit slavar under förgängelsens trälldom, skulle genom Jesu försoningsgärning friköpas och återfå rätten att kallas Guds barn: *När tiden var fullbordad sände Gud sin Son, född av kvinna och ställd under lagen, för att han skulle friköpa dem som stod under lagen, så att vi skulle få söners rätt.* Gal. 4:4.

Nu är Jesus på vandring upp till Jerusalem. Bävande, frågande, oförmögna att förstå, går lärjungarna med honom. De är fast i tankar om ära och upphöjelse i Jesu sällskap. Petrus hade ju en gång frågat Jesus vad de, som lämnat allt och följt honom, kunde få ut av det. Och Jesus hade betygat, att den som i något avseende offrat något för Herren ingalunda skulle bli olönad, utan redan här i tiden få hundrafalt igen och sedan en evig salighet med honom: *Då skall också ni som har följt mig sitta på tolv troner och döma Israels tolv stammar...* Och nu ville några vara främst. De ville ha de upphöjda platserna närmast tronen: *Låt den ene av oss få sitta på din högra sida i din härlighet och den andre på din vänstra.*

Den första synden, själva ursprungssynden, hade sina rötter i högmodet. "Ni skall bli som Gud..." var ormens frestande lockelse. Och så drogs alla in under syndens förbannelse, förhållandet till Gud fördärvades, människans hjärta förvändes och blev till ett genomfördärvat ont. Därför kan Jakob och Johannes, mitt under Jesu undervisning om sin bortgång, om sitt lidande, sin död och uppståndelse, fundera på hur de skall komma i besittning av de främsta platserna i Guds rike. De hade tidigare tvistat om vem som var den främste i lärjungaskaran och fått blygas över Jesu tillrättavisning. Nu var de där på nytt. Och det var så verkligt mänskligt – det är ju den ordning som råder här i världen. Det gäller att hålla sig framme om man skall komma sig upp, även om det skall ske på andras bekostnad. Men synden splittrar. Själviskhet och högmod förstör förhållandet människor emellan, och så blev det nu också i lärjungakretsen: *När de tio andra hörde detta, blev de uppretade på Jakob och Johannes.*

Jesu svar: *"Låt den ene av oss få sitta på din högra sida i din härlighet och den andre på din vänstra."* Jesus sade till dem: *"Ni vet inte vad ni ber om. Kan ni dricka den kalk som jag dricker, eller döpas med det dop som jag kommer att döpas med?"* De svarade: *"Det kan vi."* Jesus sade till dem: *"Den kalk som jag dricker skall ni dricka, och med det dop som jag blir döpt med skall ni döpas."*

Det var inte hans försoningslidande de skulle dela, men villkoren i Jesu efterföljd skulle de få erfaras. Något av det hat och förakt som drabbade Jesus kommer också hans lärjungar här i världen till del: *Ju mer ni får dela Kristi lidanden, dess mer må ni glädja er,* skriver Petrus i ett av sina brev: *Saliga är ni, om ni hånas för Kristi namns skull, ty härlighetens Ande, Guds Ande, vilar över er. Men ingen av er skall lida för att han är en mördare eller tjuv, förbrytare eller förskingrare. Men om någon får lida för att han är kristen, skall han inte skämmas utan prisa Gud för det namnet.* 1 Petr. 4:14-16.

Sådana lidanden är en fostran för evigheten. Det är den aga som bär med sig rättfärdighetens fridsfrukt, enl. Hebr. 12. Och av detta skulle också Jakob och Johannes få sin del. Jakob var den förste aposteln som led martyrdöden. Johannes blev fängslad, torterad, sönderslagen och landsförvist. Och för en kristen tillkommer sedan en annan sorts lidande – det som har att göra med det inre, och som Paulus så målande skildrar i Rom.7: "Jag arma människa..."

Men inför lärjungarnas högmodstvister undervisar Jesus om den ordning som råder i Guds rike.

Den är en annan än världens ordning. *Då kallade Jesus dem till sig och sade: "Ni vet att de som anses vara folkens ledare uppträder som herrar över dem och folkens stormän härskar över dem. Men så är det inte hos er, utan den som vill vara störst bland er skall vara de andras tjänare, och den som vill vara främst bland er skall vara allas slav."*

Enligt många värderingar i världen är makten något att sträva efter. Det gäller att förverkliga sig själv och sina egna ambitioner. Men i Guds rike är man satt att tjäna, oavsett vilken ställning man fått. Där skall den främste vara allas tjänare. Så ser det ut för den som vill vandra i Jesu efterföljd:

"Ty Människosonen har inte kommit för att bli betjänad utan för att tjäna och ge sitt liv till lösen för många." Jesu exempel: *När han nu hade tvättat deras fötter och tagit på sig manteln och lagt sig till bords igen, sade han till dem: "Förstår ni vad jag har gjort med er? Ni kallar mig Mästare och Herre och det med rätta, ty det är jag. Om nu jag, er Herre och Mästare, har tvättat era fötter, är också ni skyldiga att tvätta varandras fötter. Jag har gett er ett exempel, för att ni skall göra som jag har gjort mot er.* Joh. 13:12-15.

Det är i samma anda Paulus skriver till de kristna i Filippi: *Var ödmjuka och sätt andra högre än er själva. Se inte på ert eget bästa utan tänk på andras. Var så till sinnes som Kristus Jesus var. Fastän han var till i Gudsgestalt, räknade han inte tillvaron som Gud såsom segerbyte utan utgav sig själv genom att anta en tjänares gestalt då han blev människa. Han som till det yttre var som en människa ödmjukade sig och blev lydig ända till döden - döden på korset.* Fil. 2:3b – 8.

Och Petrus: *Var herdar för Guds hjord som finns hos er och vaka över den, inte av tvång utan av fri vilja, så som Gud vill, inte för egen vinning utan med hängivet hjärta. Uppträd inte som herrar över dem som kommit på er lott, utan var föredömen för hjorden - - -. Likaså ni yngre, underordna er de äldre. Och ni alla, klä er i ödmjukhet mot varandra. Ty Gud står emot de högmodiga, men de ödmjuka ger han nåd. Ödmjuka er alltså under Guds mäktiga hand, så skall han upphöja er när hans tid är inne.* 1 Petr. 5:2-3, 5-6.

Till sist: *"Platsen på min högra sida och platsen på min vänstra sida är det inte min sak att ge bort, de platserna skall tillfalla dem som de är beredda för."* När Jesus korsfästes upptogs de platserna av två rövare. Han, som hängde där i mitten, blev genomborrad för våra överträdelsers skull... Jes. 53:5.

Till sist: Jakobs och Johannes önskan att få sitta nära Jesus i härligheten kan ju också ges en god tolkning: Jakob var den förste och Johannes den siste av apostlarna som dog – och så var ringen fullbordad – saliga av nåd för Jesu skull – han som kom och gav sitt liv till lösen för oss alla.

Amen.